

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ORZEŁ BIAŁY S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2015

sporządzone wg
Międzynarodowych
Standardów
Sprawozdawczości
Finansowej
zatwierdzonych
do stosowania w UE

18 marca 2016 roku

Rachunek zysków i strat	4
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	7
Zestawienie zmian w kapitale własnym	8
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje ogólne.....	9
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	9
3. Skład Zarządu Spółki	9
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	9
5. Inwestycje Spółki	10
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	10
6.1. Profesjonalny osąd.....	10
6.2. Niepewność szacunków	11
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
7.1. Oświadczenie o zgodności	12
7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego	12
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	12
9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	13
10. Zmiana szacunków	14
11. Istotne zasady rachunkowości.....	14
11.1. Wycena do wartości godziwej	14
11.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	15
11.3. Rzeczowe aktywa trwałe	16
11.4. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	17
11.5. Nieruchomości inwestycyjne.....	17
11.6. Wartości niematerialne	18
11.7. Leasing	18
11.8. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	19
11.9. Koszty finansowania zewnętrznego	20
11.10. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	20
11.11. Aktywa finansowe.....	20
11.12. Utrata wartości aktywów finansowych	22
11.13. Wbudowane instrumenty pochodne	23
11.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia.....	23
11.15. Zapasy	23
11.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24
11.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	24
11.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	24
11.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25
11.20. Rezerwy	25
11.21. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	25
11.22. Rezerwy na rekultywację i likwidację składników rzeczowego majątku trwałego.....	26

Orzeł Biały S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
(w tysiącach PLN)

11.23. Płatności w formie akcji	26
11.24. Przychody	27
11.25. Koszty	27
11.26. Podatki	28
11.27. Zysk netto na akcję	29
12. Segmenty operacyjne	29
13. Przychody i koszty	30
13.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług	30
13.2. Przychody netto ze sprzedaży produktów (struktura terytorialna).....	30
13.3. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	30
13.4. Koszty według rodzajów	31
13.5. Koszty sprzedanych towarów i materiałów	31
13.6. Pozostałe przychody	31
13.7. Pozostałe koszty	32
13.8. Przychody finansowe	32
13.9. Koszty finansowe	32
14. Składniki innych całkowitych dochodów	33
15. Podatek dochodowy	33
15.1. Obciążenie podatkowe.....	33
15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	33
15.3. Odroczony podatek dochodowy	34
16. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	35
17. Zysk przypadający na jedną akcję	36
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	36
19. Rzeczowe aktywa trwałe.....	37
20. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	38
21. Nieruchomości inwestycyjne	38
21.1. Wycena wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych.....	39
22. Wartości niematerialne	40
23. Pozostałe aktywa.....	41
23.1. Aktywa finansowe.....	41
23.2. Udzielone pożyczki	42
24. Świadczenia pracownicze	43
24.1. Świadczenia emerytalne	43
24.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	43
25. Zapasy	44
26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	44
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	45
28. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe.....	46
28.1. Kapitał podstawowy.....	46
28.2. Pozostałe kapitały rezerwowe	47
28.3. Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	47
29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	48
30. Rezerwy	52
30.1. Stan rezerw	52

30.2.	Zmiany stanu rezerw	52
31.	Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	54
31.1.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	54
31.2.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	54
31.3.	Rozliczenia międzyokresowe	55
32.	Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	55
33.	Zobowiązania inwestycyjne	56
34.	Zobowiązania warunkowe	56
34.1.	Sprawy sądowe	58
34.2.	Rozliczenia podatkowe	58
35.	Informacje o podmiotach powiązanych	59
35.1.	Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	60
35.2.	Jednostka stowarzyszona	60
35.3.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	60
35.4.	Pożyczka udzielona członkowi Zarządu	60
35.5.	Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	60
35.6.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki	60
36.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	61
37.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	61
37.1.	Ryzyko stopy procentowej	62
37.2.	Ryzyko walutowe	62
37.3.	Ryzyko cen towarów	63
37.4.	Analiza wrażliwości	63
37.5.	Ryzyko kredytowe	66
37.6.	Ryzyko związane z płynnością	66
38.	Instrumenty finansowe	67
38.1.	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	67
38.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	69
38.3.	Ryzyko stopy procentowej	71
38.4.	Zabezpieczenia	72
39.	Zarządzanie kapitałem	72
40.	Struktura zatrudnienia	73
41.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	73

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów	13.1.-13.3.	505 269	447 820
Koszt własny sprzedaży	13.4.-13.5.	479 687	429 211
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		25 582	18 609
Koszty sprzedaży	13.4	9 565	8 954
Koszty ogólnego zarządu	13.4	17 613	17 995
Pozostałe przychody	13.6.	13 642	8 357
Pozostałe koszty	13.7.	2 901	868
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		9 145	(851)
Przychody finansowe	13.8.	1 331	4 164
Koszty finansowe	13.9.	2 824	2 645
Zysk/(strata) brutto		7 652	668
Podatek dochodowy	15	1 679	347
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		5 973	321
Działalność zaniechana		-	-
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		5 973	321
Zysk/(strata) na jedną akcję:	17		
– podstawowy z zysku za rok obrotowy		0,36	0,02
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy		0,36	0,02
– rozwodniony z zysku za rok obrotowy		0,36	0,02
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy		0,36	0,02

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

		okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku
	<i>Nota</i>		
Zysk/(strata) netto za okres		5 973	321
Inne całkowite dochody			
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty)</i>			
<i>w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		(6 752)	4 075
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów		1 279	(844)
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty)	14	(5 473)	3 231
w kolejnych okresach sprawozdawczych			
<i>Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty)</i>			
<i>w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Przeszacowanie gruntów i budynków		(64)	1547
Zyski/straty aktuarialne		(146)	
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów		40	(294)
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty)	14	(170)	1 253
w kolejnych okresach sprawozdawczych			
Inne całkowite dochody netto	14	(5 643)	4 484
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES		330	4 805

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Nota	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
AKTYWA			
Aktywa trwałe		181 468	154 133
Rzeczowe aktywa trwałe	19	132 025	122 028
Nieruchomości inwestycyjne	21	3 494	3 548
Wartości niematerialne	22	1 256	1 612
Pozostałe aktywa	23	39 794	21 686
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	4 899	5 259
Aktywa obrotowe		170 504	208 706
Zapasy	25	82 725	105 889
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	72 387	76 858
Udzielone pożyczki	23	2 621	1 254
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	12 771	18 299
Inne aktywa finansowe	23	-	6 406
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		47	167
SUMA AKTYWÓW		352 019	363 006
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		248 617	232 709
Kapitał podstawowy	28	7 160	7 160
Akcje własne		-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	28	219 906	225 228
Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	28	21 551	321
Zobowiązania długoterminowe		41 036	47 064
Rezerwy	30	11 609	11 381
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		-	-
Kredyty bankowe i pożyczki	29	17 072	23 492
Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	31	12 355	12 191
Zobowiązania krótkoterminowe		62 366	83 233
Rezerwy	30	3 361	2 468
Kredyty bankowe i pożyczki	29	19 458	34 307
Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	31	39 547	46 458
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	-
Zobowiązania razem		103 402	130 297
SUMA PASYWÓW		352 019	363 006

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		7 652	668
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		21 615	(15 974)
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		7 810	6 350
Koszty i przychody z tytułu odsetek		11	1 159
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej		1 991	913
Zmiana stanu rezerw		(10 887)	(1 129)
Zmiana stanu zapasów		975	181
Zmiana stanu należności i pozostałych aktywów niefinansowych		23 164	(32 447)
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych		4 471	(5 729)
biernych	32	(6 019)	15 966
Zapłacony podatek dochodowy		-	-
Inne korekty		99	(1 238)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		29 267	(15 306)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		171	498
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych		449	-
Wpływy z tytułu odsetek		241	455
Spłaty udzielonych pożyczek	23	6 150	7 498
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(6 997)	(13 409)
Wydatki netto na nabycie aktywów finansowych	32	(1 000)	(2 241)
Udzielone pożyczki	23	(9 339)	(5 400)
Inne		(11)	(4)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(10 336)	(12 603)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji własnych		-	-
Wydatki z tytułu dywidendy		-	-
Wpływy z kredytów i pożyczek	29	38 810	15 142
Spłata kredytów i pożyczek	29	(60 642)	(13 479)
Zapłacone odsetki		(1 653)	(1 441)
Inne	32	(974)	1 567
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(24 459)	1 789
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(5 528)	(26 120)
Różnice kursowe netto		-	-
Środki pieniężne na początek okresu		18 299	44 419
Środki pieniężne na koniec okresu		12 771	18 299

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 (w tysiącach PLN)

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	<i>Nota</i>	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ niepokryte straty</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2015 roku		7 160	225 228	321	232 709
Zysk/(strata) netto za okres		-	-	5 973	5 973
Inne całkowite dochody netto za okres		-	(5 643)	-	(5 643)
Całkowity dochód za okres		-	(5 643)	5 973	330
Podział wyniku za poprzedni rok obrotowy	28.2	-	321	(321)	-
Rozliczenie połączenia jednostek	23.1	-	-	15 578	15 578
Na dzień 31 grudnia 2015 roku		7 160	219 906	21 551	248 617
Na dzień 1 stycznia 2014 roku		7 145	246 682	(25 938)	227 889
Zysk/(strata) netto za okres		-	-	321	321
Inne całkowite dochody netto za okres		-	4 484	-	4 484
Całkowity dochód za okres		-	4 484	321	4 805
Pokrycie straty za poprzedni rok obrotowy		-	(25 938)	25 938	-
Emisja akcji serii F		15	-	-	15
Na dzień 31 grudnia 2014 roku		7 160	225 228	321	232 709

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 74 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Orzeł Biały S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Orzeł Biały S.A. („Spółka”) jest spółką akcyjną z siedzibą w Piekarach Śląskich, której akcje znajdują się w publicznym obrocie.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000099792 Spółce nadano numer statystyczny REGON 270647152.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

Odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 18 marca 2015 roku.

3. Skład Zarządu Spółki

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki pracował w składzie:

Michael Rohde Pedersen – Prezes Zarządu

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

w dniu 15.05.2015r. Spółka otrzymała informację od Wiceprezesa Zarządu Spółki Orzeł Biały S.A. Pana Tomasza Lewickiego o jego rezygnacji z dniem 15 maja 2015 roku, z dotychczas pełnionej funkcji członka Zarządu Spółki Orzeł Biały S.A., w tym Wiceprezesa Zarządu Spółki Orzeł Biały S.A.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 18 marca 2016 roku.

5. Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych:

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Podstawowy przedmiot działalności</i>	<i>Procentowy udział Spółki w kapitale</i>	
			<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2014</i>
Pumech Sp. z o.o.	Bytom	Produkcja konstrukcji stalowych Usługi serwisowe i remontowe	98%	98%
Ekobat Orzeł Biały Sp. z o.o.	Bytom	Recykling tworzyw sztucznych	100%	100%
Med-Orzeł Sp. z o.o.	Piekary Śląskie	Usługi medyczne	-	100%
PPT EkoPark Sp. z o.o.	Piekary Śląskie	Restrukturyzacja lokalnego przemysłu Pozyskiwanie inwestorów	37,5%	41,44%
Orzeł Surowce Sp. z o.o.	Bytom	Skup i sprzedaż złomu zużytych akumulatorów	100%	100%
IP Lead Sp. z o.o.	Wrocław	Zarządzanie spółką	100%	100%
IP Lead Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.	Wrocław	Promocja i zarządzanie markami oraz znakami towarowymi Grupy	-	100%
Helidor Sp. z o.o.	Wrocław	Promocja i zarządzanie markami oraz znakami towarowymi Grupy	100%	-
Eko-Kompozyty Sp. z o.o.	Bytom	Wdrażanie innowacyjnych technologii recyklingowych	100%	24,90%

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek. Szczegóły dotyczące zmian w inwestycjach Spółki przedstawia nota 23.1.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Waluta funkcjonalna

MSSF nakłada na jednostki obowiązek oceny waluty funkcjonalnej. MSR 21 określa, iż waluta funkcjonalna to waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa jednostka. W związku z tym Zarząd Spółki dokonał oceny waluty funkcjonalnej. Przy ustalaniu waluty funkcjonalnej Zarząd Spółki przeanalizował walutę, która wywiera główny wpływ na ceny sprzedaży towarów i usług oraz na koszty operacyjne (robocizny i materiałów oraz na pozostałe koszty związane z dostarczaniem towarów lub świadczeniem usług) Spółki. Ponad 57% przychodów Spółki dotyczy sprzedaży w EUR, 41% w PLN natomiast 2% w USD. Spółka posiada znaczące salda należności handlowych w walucie. Jednocześnie koszty operacyjne (w tym koszty zużycia materiałów, wynagrodzeń, usług obcych, podatków) ponoszone są w polskich złotych. Również zaciągnięte przez Spółkę kredyty i pożyczki wyrażone są w polskich złotych.

W ocenie Zarządu walutą funkcjonalną Spółki jest polski złoty.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

6.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka na podstawie MSR 36.9 nie przeprowadziła testów na utratę wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych, gdyż nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, iż mogła wystąpić utrata wartości aktywów trwałych. Natomiast przeprowadzono testy dla należności, zapasów i udziałów w jednostkach zależnych oraz dokonano odpisów aktualizujących należności i zapasy. Szczegóły dotyczące utworzonego odpisu na udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych zostały przedstawione w notce 23.1.

Odpisy aktualizujące wartość należności, zapasów i aktywów finansowych

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością.

Odpisu z tytułu utraty wartości zapasów dokonuje się jeśli w wyniku porównania wartości historycznych z wartościami aktualnymi na dzień bilansowy (cena sprzedaży możliwa do uzyskania) jednostka stwierdza, że posiadane zapasy utraciły swoją wartość. Zarząd dokonując szacunków wartości netto możliwej do uzyskania opiera się na najbardziej wiarygodnych dowodach, dostępnych w czasie ich sporządzania, co do przewidywanej kwoty, możliwej do zrealizowania z tytułu sprzedaży zapasów.

Odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dokonuje na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Jednostka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych mające miejsce po początkowym ujęciu tego składnika aktywów.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez niezależnego aktuariusza za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w notce 24.2.

Wycena pozostałych rezerw tj. na koszty premii dla pracowników, koszty urlopów oraz pozostałe koszty opiera się na szacunkach Zarządu.

Rezerwa na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Spółka tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Spółki. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników aktywów trwałych. Spółka dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy.

Rezerwa na rekultywację

Spółka tworzy rezerwę na likwidację składowisk odpadów przemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego ze względu na obowiązek prawny wynikający ze stosownych ustaw. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania i analizy techniczno- ekonomiczne sporządzone przez Spółkę. Na koniec każdego okresu Spółka dokonuje aktualizacji wartości rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, wyceny pochodnych instrumentów finansowych i wydzielenia aktywów przeznaczonych do sprzedaży, gdy ich wartość jest niższa od wartości bilansowej. Należności i zobowiązania początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczane.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości MSSF różnią się od MSSF UE. Spółka skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania MSSF UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku, natomiast zmian do MSR 19 oraz Zmian wynikających z przeglądu MSSF – Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
  - Zmiany do MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć*
Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.,

- Zmiany do MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej*

Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

- Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne*

Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

KIMSF 21 *Opłaty publiczne*

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

10. Zmiana szacunków

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych.

Spółka w grudniu 2015r dokonała weryfikacji przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego. Przeprowadzona weryfikacja wykazała, iż wystąpiły przesłanki do zmiany dotychczasowych stawek amortyzacyjnych. Zmiany będą miały zastosowanie od 2016r.

11. Istotne zasady rachunkowości

11.1. Wycena do wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Spółki.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarząd określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

Niezależni rzeczoznawcy w sytuacji planów związanych ze sprzedażą aktywów są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości.

11.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Spółki.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się na dzień ich zawarcia odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w przypadku sprzedaży lub kupna walut,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie faktycznego kursu,
- w przypadku pozostałych operacji po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień zawarcia transakcji, chyba, że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na dzień bilansowy wycenione zostały wyrażone w walutach obcych:

- składniki aktywów – po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,
- składniki pasywów – po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Różnice kursowe, dotyczące pozostałych aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623

11.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.: nieruchomości, tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej, maszyny, urządzenia, specjalistyczne części zamienne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe, ulepszenia w obcych środkach trwałych, środki trwałe w budowie.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosście wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego, uwzględnia się również wynik na sprzedaży wyrobów w ramach próbnej produkcji (MSR 16 pkt. 17.e).

Na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej Spółka zastosowała wycenę rzeczowych aktywów trwałych w wartości godziwej i stosuje tę wartość godziwą jako zakładany koszt ustalony na dzień przejścia, zgodnie z paragrafem 16 MSSF 1.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania w Spółce danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 2-40 lat,

Maszyny i urządzenia: 2-30 lat,

Środki transportu: 2-6 lat,

Inne – 2-11 lat.

Okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych i używanych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Indywidualny okres użytkowania stosowany jest również dla amortyzacji specjalistycznych maszyn i urządzeń. Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Spółce środkach trwałych nie stwierdzono istotnych części składowych środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania znacząco różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej i okresie użytkowania powyżej 1 roku. Pozostałe części zamienne wykazuje się, jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej. Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się, jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

11.4. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 wykazywane są w odrębnej pozycji i wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości bilansowej w zależności, która z nich jest niższa.

11.5. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje wg ceny nabycia.

Po początkowym ujęciu, nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski i straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano usunięcia.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty do celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

11.6. Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się nabyte oprogramowanie komputerowe, nabyte prawa majątkowe, autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych.

Na dzień początkowego ujęcia wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową przez okres przewidywanego użytkowania

Spółka nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla posiadanych przez Spółkę składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Wszelkie koszty finansowania zewnętrznego poniesione na dostosowywany składnik wartości niematerialnych ujmuje się w cenie nabycia.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmuje w rachunku zysków i strat.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

11.7. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Jeżeli warunki wynikające z umowy leasingowej spełniają kryteria – każde z osobna lub łącznie – określone w MSR nr 17, umowę taką klasyfikuje się jako leasing finansowy.

Wartość początkowa przedmiotu leasingu finansowego ustalana jest jako niższa z dwóch wartości:

- wartości rynkowej przedmiotu leasingu wynikającej na ogół z umowy,
- wartości bieżącej opłat leasingowych - z uwzględnieniem opłaty wstępnej i gwarantowanej opłaty końcowej
- ustalonej za pomocą stopy procentowej leasingu lub krańcowej stopy procentowej, jednak w przypadku braku istotnych różnic wg wartości rynkowej wynikającej z umowy.

Wartość początkową przedmiotu leasingu zwiększają poniesione bezpośrednie koszty takie jak: koszty zawarcia umowy, montaż, fundamenty i inne koszty przystosowania tego przedmiotu do korzystania.

Przedmiot umowy leasingu wykazywany jest w księgach rachunkowych jako składnik aktywów trwałych podlegających amortyzacji, a drugostronnie jako zobowiązanie wobec leasingodawcy.

Zobowiązanie to jest powiększane o część odsetkową.

Opłaty leasingowe netto rozdzielane są na część kapitałową i część odsetkową. Jeśli podział ten jest dokonany przez leasingodawcę i wynika z załącznika do umowy, przyjmuje się dane z umowy.

Część odsetkowa stanowi koszt finansowy, część kapitałowa stanowiąca wartość przedmiotu leasingu, wpływa na zmniejszenie salda zobowiązania.

Jeśli umowa leasingu zapewnia przeniesienie własności przedmiotu leasingu, to przyjmuje się okres ekonomicznego użytkowania tego przedmiotu na zasadach ogólnych i dokonuje odpisów amortyzacyjnych jak dla własnych aktywów. Przy braku pewności, że Spółka uzyska tytuł własności na koniec okresu leasingu, przedmiot umowy leasingu amortyzuje się w okresie wynikającym z umowy leasingowej.

11.8. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego

z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

11.9. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego.

11.10. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Transakcje wniesienia aportem składników aktywów ujmowane są:

- w przypadku istnienia treści ekonomicznej transakcji – według wartości godziwej przedmiotu aportu. Różnica pomiędzy wartością godziwą przedmiotu aportu a wartością księgową składników aktywów wchodzących w skład aportu podlega odniesieniu do zysku lub straty;
- w przypadku braku istnienia treści ekonomicznej - według wartości księgowej usuwanych z bilansu składników aktywów nie prowadząc do wpływu na zysk lub stratę.

11.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 0).

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

11.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

11.12.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

11.12.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

11.12.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

11.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

11.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Spółka stosuje politykę zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych.

Zabezpieczenie polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

W kontekście ogólnej strategii zarządzania ryzykiem Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń w odniesieniu do tych pozycji bilansu, które są narażone na ryzyko niekorzystnych zmian notowań na Londyńskiej Giełdzie Metali (London Metal Exchange – LME) oraz zmian kursów walut.

Głównym celem zawierania kontraktów zabezpieczających (transakcji opcyjnych, forward) jest zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych przed ryzykiem kursowym wynikającym z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej.

Instrumenty pochodne wykazywane są w bilansie jako inne aktywa finansowe lub zobowiązania krótkoterminowe i wyceniane są w wartości godziwej.

Wycena kontraktów jest oparta o notowania cen ołowiu na LME i kursie USD ogłaszany przez NBP.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest rozliczane w następujący sposób:

- Część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej, którą uznano za skuteczne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”
- Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne wycenia się w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana gdyby transakcja na dzień bilansowy została całkowicie rozliczona z tym, że wartość transakcji prezentowana jest w bilansie per saldo. Część efektywna zabezpieczenia odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego powstałe w wyniku jego rozliczenia odnoszone są jako przychody w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

11.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

- Materiały - w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”,
- Produkty gotowe i produkty w toku - koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
- Towary - w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

11.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności i zobowiązania początkowo ujmowane są w wartości godziwej, następnie wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością. Odpis na należności z tytułu dostaw i usług tworzy się w ciężar pozostałych kosztów w rachunku zysków i strat. Odpis na udzielone pożyczki tworzy się w ciężar kosztów finansowych.

Wszelkie przekazane zaliczki, jak: na poczet przyszłych dostaw towarów i usług, na środki trwałe w budowie, na objęcie udziałów i akcji, nabycie wartości niematerialnych i inne ujmuje się w pozostałych należnościach.

Zasady wyceny innych należności stanowiących aktywa finansowe zostały przedstawione w punkcie „Aktywa finansowe”.

Należności nie stanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Z punktu widzenia terminu wymagalności należności kwalifikowane są jako długoterminowe lub krótkoterminowe. Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych.

11.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, natomiast depozyty bankowe wraz z naliczonymi odsetkami.

11.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

11.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Spółki, którego wypełnienie według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań Spółka zalicza:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania z tytułu ceł, podatków, ubezpieczeń i innych tytułów publicznoprawnych,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń,
- pozostałe zobowiązania

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wartości nominalnej. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości określającej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych nie dyskuntuje się.

Zobowiązania wobec Banku z tytułu factoringu prezentowane są w bilansie jako zobowiązania krótkoterminowe wobec pozostałych jednostek i wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Odsetki i prowizje naliczane i pobierane są w momencie przekazania faktury do factoringu i obciążają bieżący wynik Spółki.

Zobowiązania niezliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania z terminem płatności powyżej 12 miesięcy prezentowane są w części długoterminowej.

11.20. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

11.21. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia

bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w zysku lub stracie.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

11.22. Rezerwy na rekultywację i likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Rezerwa na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Spółka tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Spółki. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników aktywów trwałych. Spółka dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy.

Rezerwa na rekultywację

Spółka tworzy rezerwę na likwidację składowisk odpadów przemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego ze względu na obowiązek prawny wynikający ze stosownych ustaw. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania i analizy techniczno- ekonomiczne sporządzone przez Spółkę. Na koniec każdego okresu Spółka dokonuje aktualizacji wartości rezerwy.

Zyski i straty wynikające z aktualizacji powyższych rezerw rozpoznawane są w pozostałych przychodach lub kosztach.

11.23. Płatności w formie akcji

11.23.1 Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji Spółki) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/ wyników lub/ i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności/ wyników lub/ i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmowane są koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą Spółki lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej

przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

11.24. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

11.24.1 Sprzedaż produktów, towarów i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

11.24.2 Świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny, istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji, stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób, koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

11.24.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

11.24.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

11.24.5 Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

11.24.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

11.25. Koszty

Koszty sprzedanych produktów i usług ujmowane są współmiernie do przychodów ze sprzedaży i obejmują wartość sprzedanych produktów (usług) i innych składników wycenionych po koszcie wytworzenia lub w cenie nabycia.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu postaci i miejsca, w jakich znajduje się w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uważa się przeciętną, zgodną z oczekiwaniami w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowanych remontów.

Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów:

- będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- ogólnego zarządu,
- kosztów sprzedaży produktów

11.26. Podatki

11.26.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

11.26.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest

prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

11.26.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

11.27. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

12. Segmenty operacyjne

Spółka działa w jednym głównym segmencie sprawozdawczym obejmującym produkcję oraz sprzedaż ołowiu i stopów ołowiu. Segment ten stanowi strategiczny przedmiot działalności, pozostała działalność nie jest znacząca. Jeden segment identyfikuje się w codziennej ewidencji i raportach wewnętrznych.

Z uwagi na te uwarunkowania Spółka nie objęła obowiązkiem sprawozdawczym odrębnych segmentów działalności.

13. Przychody i koszty

13.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
- sprzedaż produktów	479 118	441 168
w tym: do jednostek powiązanych	-	4 977
- sprzedaż usług	9 953	7 505
w tym: do jednostek powiązanych	1 081	1 271
- rozliczenie transakcji zabezpieczeń kontraktów terminowych	11 743	(1 340)
	<u>500 814</u>	<u>447 333</u>

13.2. Przychody netto ze sprzedaży produktów (struktura terytorialna)

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
a) kraj	302 544	250 520
w tym: do jednostek powiązanych	1 081	6 248
- sprzedaż produktów	295 612	247 648
w tym: do jednostek powiązanych	-	4 977
- sprzedaż usług	6 932	2 872
w tym: do jednostek powiązanych	1 081	1 271
b) eksport	186 527	198 153
w tym: do jednostek powiązanych	-	-
- sprzedaż produktów	183 506	193 520
w tym: do jednostek powiązanych	-	-
- sprzedaż usług	3 021	4 633
w tym: do jednostek powiązanych	-	-
c) rozliczenie transakcji zabezpieczeń kontraktów terminowych	11 743	(1 340)
	<u>500 814</u>	<u>447 333</u>

Najwięksi Odbiorcy przekraczający 10 % przychodów ze sprzedaży Spółki za 2015 r.:

- Johnson Controls Recycling GmbH - udział w sprzedaży 26,8%
- EXIDE Technologies S.A.- udział w sprzedaży 23,5%
- ENERSYS Holding Europe GmbH- udział w sprzedaży 20,8%

Najwięksi Odbiorcy przekraczający 10% przychodów ze sprzedaży Spółki nie są powiązani z Emitentem oraz z żadną ze Spółek Grupy Kapitałowej Orzeł Biały S.A.

13.3. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
- sprzedaż towarów	4 249	156
- sprzedaż materiałów	206	331
	<u>4 455</u>	<u>487</u>

13.4. Koszty według rodzajów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Amortyzacja	7 810	6 350
Zużycie materiałów i energii	432 759	405 101
Usługi obce	42 762	20 438
Podatki i opłaty	2 353	1 975
Koszty świadczeń pracowniczych	24 113	18 680
Pozostałe koszty rodzajowe	1 416	1 181
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	511 213	453 725
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	475 348	428 747
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	9 565	8 954
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	17 613	17 995
Zmiana stanu produktów	8 687	(1 971)

13.5. Koszty sprzedanych towarów i materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Wartość sprzedanych towarów	4 137	137
Wartość sprzedanych materiałów	202	327
	4 339	464

13.6. Pozostałe przychody

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Dotacje	708	743
Rozwiązanie rezerw rekultywacji	-	1 278
Rozwiązanie rezerw na pozostałe zobowiązania	60	560
Odwroćenie odpisu aktualizującego wartość należności	1 768	3 273
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	286
Przychody z objęcia udziałów (aport)	-	952
Ujawnienie zapasu	11	504
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych*	10 700	498
Inne	395	263
	13 642	8 357

* w tym głównie przeniesienie praw do nieruchomości tj. prawa użytkowania wieczystego działek wraz z prawem własności budynku (hala D) stanowiącego odrębny przedmiot własności oraz innych urządzeń posadowionych na tych nieruchomościach na rzecz Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.

Zawarcie umów zbycia nieruchomości związane jest z realizacją porozumienia w przedmiocie zakończenia współpracy w ramach Bytomskiego Parku Przemysłowego, które zostało podpisane w dniu 10.12.2015r.

Stronami porozumienia oprócz Orzeł Biały jest spółka zależna Pumech sp. z o.o. oraz Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.

Zgodnie z porozumieniem nastąpił m.in. funkcjonalny podział nieruchomości położonych w obrębie Bytomskiego Parku Przemysłowego oraz nieruchomości przyległych poprzez przeniesienie praw do nieruchomości pomiędzy stronami porozumienia z uwzględnieniem funkcjonalności nieruchomości oraz ich przydatności dla stron, w tym dla Orzeł Biały S.A.

13.7. Pozostałe koszty

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Utworzenie odpisu na należności	146	48
Utworzenie rezerwy inne zobowiązania	150	-
Koszty likwidacji i sprzedaży środków trwałych	566	69
Koszty utrzymania terenów i budynków niedzierżawionych	485	694
Koszty utrzymania terenów i budynków w Bytomiu	1 137	-
Korekta wyceny nieruchomości inwestycyjnych	251	-
Inne	166	57
	<u>2 901</u>	<u>868</u>

13.8. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Przychody z tytułu odsetek bankowych	103	140
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek	138	315
Pozostałe odsetki	1	707
Aktualizacja wartości inwestycji*	245	768
Dodatnie różnice kursowe	844	2 234
	<u>1 331</u>	<u>4 164</u>

W roku 2015 Spółka dokonała odwrócenia odpisu aktualizującego wartość udziałów w spółce Eko-kompozyty (2014: odwrócenie odpisu aktualizującego wartość udziałów w spółce Pumech Sp. z o.o.)

13.9. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Odsetki od kredytów bankowych	1 011	906
Odsetki od pożyczek	1 060	1 097
Odsetki od innych zobowiązań	43	11
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu	20	13
Prowizje bankowe	602	481
Odsetki z wyceny aktuarialnej	88	-
Aktualizacja wartości inwestycji	-	137
	<u>2 824</u>	<u>2 645</u>

14. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
Zyski/straty za okres		
Korekty wynikające z przeklasyfikowania do zysku/straty	-	-
Odroczony podatek dochodowy	-	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:		
Kontrakty terminowe	(6752)	4075
Odroczony podatek dochodowy	1 279	(844)
	<hr/>	<hr/>
Inne całkowite dochody netto	5 473	3 231
	<hr/>	<hr/>

15. Podatek dochodowy

15.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(360)	(1 485)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(1 679)	(347)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach	1 319	(1 138)
	<hr/>	<hr/>

15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Zysk (strata) brutto	7 652	668
<i>Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2014 19%)</i>	<i>1454</i>	<i>127</i>
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	(6345)	(11 097)
Przychody nie zaliczane do przychodów podatkowych	(5 962)	(14 440)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	9 192	7 774
Koszty stanowiące KUP nie będące kosztami rachunkowymi	(43)	-
Koszty z lat ubiegłych zrealizowane podatkowo	(9 532)	(4 431)
Straty z lat ubiegłych		
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1307	(10 429)
Podatek dochodowy według stawki 19%	248	-
Zwiększenia podatku (podatek od dywidend)	-	-
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	-	-
- wykazany w rachunku zysków i strat	248	-
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	-	-

15.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2014</i>	<i>31 grudnia 2015</i>	<i>31 grudnia 2014</i>
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Rzeczowe aktywa trwałe	2422	1 576	846	1 102
kontrakty terminowe	-	1 217	(1 217)	1017
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	497	509	(12)	(25)
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	-	107	(107)	107
Nieruchomości inwestycyjne	399	392	7	392
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	3 318	3 801	(483)	2 593
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-
Należności handlowe	319	629	(310)	(612)
Rezerwy	2 985	4 007	(1022)	679
Świadczenia pracownicze	126	89	37	(38)
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	16	-	16	(77)
Odpis aktualizujący udział	-	-	-	(98)
Strata podatkowa	3 542	3 810	(268)	1 981
Naliczone odsetki i prowizje	106	-	106	-
Zapasy	532	-	532	(970)
kontrakty terminowe	591	525	66	243
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	8 217	9 060	(843)	1 108

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:			(360)	(1485)
- obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat/ zysku/(stracie)			(1 679)	(347)
- obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach			1 319	(1 138)
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	4 899	5 259		

16. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Spółki. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi -21 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku odpowiednio -4 tysiące PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Środki trwałe wniesione do Funduszu	–	–
Pożyczki udzielone pracownikom	–	–
Środki pieniężne	37	44
Zobowiązania z tytułu Funduszu	58	48
Saldo po skompensowaniu	(21)	(4)
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	317	292

17. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcje zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej	5 973	321
Strata na działalności zaniechanej	–	–
Zysk/strata netto	5 973	321
Zysk/strata netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	5 973	321

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	16 650 649	16 650 649
Wpływ rozwodnienia:	–	–
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	16 650 649	16 650 649

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W okresie sprawozdawczym Spółka nie wypłacała i nie deklarowała wypłaty dywidendy.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 roku	93 841	109 201	305	203 347
Nabycia	-	-	18 157	18 157
Sprzedaż	(204)	(169)	-	(373)
Likwidacja	(605)	(1 925)	-	(2 530)
Transfer ze środków trwałych w budowie	628	6 985	(7 613)	-
Transfer do nieruchomości inwestycyjnych	(200)*	-	-	(200)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 roku	<u>93 460</u>	<u>114 092</u>	<u>10 849</u>	<u>218 401</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015 roku	29 069	52 250	-	81 319
Odpis amortyzacyjny za okres	2 558	4 895	-	7 453
Sprzedaż	(18)	(82)	-	(100)
Likwidacja	(580)	(1 602)	-	(2 182)
Transfer do nieruchomości inwestycyjnych	(114)	-	-	(114)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2015 roku	<u>30 915</u>	<u>55 461</u>	<u>-</u>	<u>86 376</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	<u>64 772</u>	<u>56 951</u>	<u>305</u>	<u>122 028</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	<u>62 545</u>	<u>58 631</u>	<u>10 849</u>	<u>132 025</u>

* Szczegóły dotyczące transferu gruntu do nieruchomości inwestycyjnych zostały przedstawione w nocie 21.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014 roku	59 916	89 423	45 503	194 842
Nabycia	-	-	10 960	10 960
Sprzedaż	(6)	(154)	-	(160)
Likwidacja	(862)	(543)	-	(1 405)
Transfer ze środków trwałych w budowie	35 682	20 475	(56 158)	(1)
Transfer do nieruchomości inwestycyjnych	(889)*	-	-	(889)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 roku	<u>93 841</u>	<u>109 201</u>	<u>305</u>	<u>203 347</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2014 roku	28 622	48 913	-	77 535
Odpis amortyzacyjny za okres	2 027	3 964	-	5 991
Sprzedaż	-	(154)	-	(154)
Likwidacja	(863)	(473)	-	(1 336)
Transfer do nieruchomości inwestycyjnych	(717)	-	-	(717)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2014 roku	<u>29 069</u>	<u>52 250</u>	<u>-</u>	<u>81 319</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	<u>31 294</u>	<u>40 510</u>	<u>45 503</u>	<u>117 307</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	<u>64 772</u>	<u>56 951</u>	<u>305</u>	<u>122 028</u>

* Szczegóły dotyczące transferu gruntu do nieruchomości inwestycyjnych zostały przedstawione w nocie 21.

Kwota skapitalizowanych odsetek od kredytów i pożyczek: w 2015: 0 tys. zł (2014: 207 tys. zł).

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 2 378 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 622 tysiące PLN).

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu

Grunty i budynki o wartości bilansowej 25 292 tys. zł objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 29)

Maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 51 738 tys. zł objęte są przewłaszczeniem ustanowionym w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 29)

20. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<i>31 grudnia 2015</i> <i>Wartość</i> <i>opłat wg harmonogramów</i>	<i>31 grudnia 2014</i> <i>Wartość</i> <i>opłat wg harmonogramów</i>
W okresie 1 roku	644	177
W okresie od 1 do 5 lat	1 628	193
Powyżej 5 lat	–	–
Opłaty leasingowe ogółem	2 272	370
Minus koszty finansowe	(107)	(22)
	2 165	348
Wartość bieżąca opłat leasingowych, w tym:		
Krótkoterminowe	598	162
Długoterminowe	1 567	186

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku warunkowe opłaty leasingowe ujęte jako koszt danego okresu obrotowego wyniosły 18 tys. zł (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku: 13 tys. zł).

21. Nieruchomości inwestycyjne

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	3 548	670
Zmiany stanu:		
- zyski/ straty z tytułu wyceny wartości godziwej*	(251)	286
- przekwalifikowanie ze środków trwałych	46	1 857
- transfery z aktywów przeznaczonych do sprzedaży **	151	797
- pozostałe (sprzedaż)	-	(62)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	<u>3 494</u>	<u>3 548</u>

* korekta wyceny nieruchomości inwestycyjnych w Bytomiu w kwocie 251tys ujęta w pozostałych kosztach.

** W związku ze zmianą krótkoterminowych planów dotyczących gruntów wcześniej przeznaczonych do sprzedaży Spółka dokonała transferu w kwocie 151 tys. zł.

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 50 tys. zł (w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku: 26 tys. zł).

21.1. Wycena wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku została ustalona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez firmę Grupa Konsultingowa DEFIN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – niezależnych rzeczoznawców niepowiązanych ze Spółką. Firma Grupa Konsultingowa DEFIN Sp. z o. o. jest członkiem Instytutu Rzeczoznawców i posiada kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. spółka na podstawie własnych szacunków obniżyła wartość posiadanych budynków inwestycyjnych o kwotę 251 tys. zł i w związku z tym nastąpiło przesunięcie z poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wyceny do wartości godziwej.

Wartość rynkową prawa użytkowania wieczystego gruntu oszacowano w podejściu porównawczym, korygowania ceny średniej.

Wartość odtworzeniową budynków i budowli oszacowano na podstawie zamortyzowanego kosztu odtworzenia. W tym celu wykorzystano podejście kosztowe, metodę kosztów odtworzenia/zastąpienia, technikę wskaźnikową.

Hierarchię wyceny do wartości godziwej przedstawia poniższa tabela:

	31 grudnia 2015	Poziom	Poziom	Poziom
		1	2	3
Budynek biurowy		-	-	2496
Grunty				801

	31 grudnia 2014	Poziom	Poziom	Poziom
		1	2	3
Budynek biurowy		-	2747	
Grunty				801

W trakcie roku obrotowego nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1 i 2.

22. Wartości niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	Koszty prac rozwojowych ¹	Patenty i licencje ²	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 roku	2 994	704	3 698
Nabycia	-	-	-
Sprzedaż	-	-	-
Likwidacja	-	43	43
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 roku	2 994	661	3 655
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015 roku	1 523	563	2 086
Odpis amortyzacyjny za okres	299	57	356
Sprzedaż	-	-	-
Likwidacja	-	43	43
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 822	577	2 399
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	1 471	141	1 612
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 172	84	1 256

¹ Wytworzone we własnym zakresie

² Nabyte

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku	Koszty prac rozwojowych ¹	Patenty i licencje ²	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014 roku	2 994	703	3 697
Nabycia	-	1	1
Sprzedaż	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 roku	2 994	704	3 698
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2014 roku	1 223	504	1 727
Odpis amortyzacyjny za okres	300	59	359
Sprzedaż	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2014 roku	1 523	563	2 086
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	1 771	199	1 970
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	1 471	141	1 612

¹ Wytworzone we własnym zakresie

² Nabyte

23. Pozostałe aktywa

23.1. Aktywa finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Kontrakty terminowe*	-	6 406
Pożyczki udzielone	5 116	1 927
- w tym dla jednostek powiązanych	5 116	1 927
Wartość brutto udziałów	41 317	25 413
- w jednostkach zależnych****	37 409	24 154
- w jednostkach stowarzyszonych i pozostałych***	3 908	1 259
Odpis aktualizujący wartość udziałów	4 018	4 400
- w jednostkach zależnych	1 064	3 141
- w jednostkach stowarzyszonych i pozostałych	2 954	1 259
Razem	42 415	29 346
- krótkoterminowe**	2 621	7 660
- długoterminowe	39 794	21 686

* opisano w nocie 37.3

**Na kwotę krótkoterminowych aktywów finansowych składają się udzielone pożyczki w kwocie 2 621 tys. zł (2014: 1254 tys. zł) oraz kontrakty terminowe w kwocie 0,00. zł (2014: 6 406 tys. zł)

*** W dniu 24 lipca 2015 r. na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach, Wydział IX Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostały zarejestrowane w KRS zmiany, uchwalone w dniu 03.06.2015 r. r. przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników **PPT EkoPark sp. z o.o.** uchwałą nr 1/06/2015w przedmiocie zmiany umowy spółki PPT Ekopark sp. z o.o.

Umowa spółki w nowym brzmieniu nie zawiera zapisu, z którego wynika prawo Orzeł Biały S.A. do powoływania i odwoływania większości członków zarządu spółki Park Przemysłowo Technologiczny EkoPark w Piekarach Śląskich Sp. z o.o., który kieruje istotnymi działaniami tego podmiotu. Na tej podstawie oraz w związku z faktem, że Orzeł Biały na dzień zmiany posiadał zaledwie 41,44% udziałów Zarząd stwierdził, że Spółka nie sprawuje już kontroli nad tym podmiotem.

W związku z powyższym Spółka zakwalifikowała posiadane udziały jako udziały w jednostce stowarzyszonej.

W dniu 28.04.2015 r. na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostały zarejestrowane w KRS zmiany, uchwalone w dniu 11.12.2014 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników **Eko-Kompozyty sp. z o.o.**, uchwałą nr 4 w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 755 tys. zł, poprzez zmniejszenie liczby udziałów z liczby 100 000 udziałów o łącznej wartości nominalnej 5 000 tys. zł do 24 900 udziałów o wartości nominalnej 1 245 tys. zł. Obniżenie kapitału zakładowego Eko-Kompozyty jest wynikiem dobrowolnego umorzenia udziałów spółki, tj. 75 100 udziałów w kapitale zakładowym, o wartości nominalnej 50 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 3 755 tys. zł.

W wyniku powyższych działań, Orzeł Biały S.A. stała się jedynym wspólnikiem (100% udziałów) w spółce Eko-Kompozyty sp. z o.o. Spółka zakwalifikowała posiadane udziały jako udziały w jednostce zależnej i objęła konsolidację

**** Zmiana wartości brutto udziałów wynika z:

- podniesienia kapitału w spółce Orzeł Surowce sp. z o.o. w kwocie 1 000 tys. zł,
- sprzedaży udziałów w spółce Med. Orzeł sp. z o.o. o wartości 270 tys. zł,
- objęcia 1000 udziałów spółki Helidor sp. z o.o. na podstawie umowy przeniesienia własności, poprzez ich wydanie w wykonaniu jednomyślnej uchwały Wspólników Spółki IP Lead spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z dnia 21.12.2015 r. w przedmiocie zakończenia działalności i rozwiązania Spółki bez przeprowadzania likwidacji oraz w przedmiocie podziału majątku Spółki.

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Nabyte udziały w Helidor sp. z o.o., o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowią 100% w jej kapitale zakładowym. Spółka dokonała oszacowania wartości objętych udziałów na kwotę 25 160 tys. zł na podstawie wartości przejętych aktywów netto. Jednocześnie umorzeniu uległy udziały w spółce IP Lead Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w kwocie 9 986 tys. zł.

Powyższe zmiany zostały rozliczone z otrzymanym majątkiem Spółki oraz w kwocie 15 578 tys. zł korespondencji z kapitałem własnym Spółki.

Zgodnie z jednomyślną uchwałą Wspólników spółki IP Lead spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z dnia 21.12.2015 r. w przedmiocie zakończenia działalności i rozwiązania Spółki bez przeprowadzania likwidacji oraz w przedmiocie podziału majątku Spółki, Komplementariuszowi (IP LEAD Sp. z o.o.) zwrócono wartość wkładu pieniężnego (1 tys. zł) wniesionego przez niego do IP LEAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

23.2. Udzielone pożyczki

Zestawienie udzielonych (przedłużonych) i spłaconych pożyczek za rok 2015

Podmiot pożyczkobiorca	– data umowy	Roczna stopa procentowa	termin spłaty	Stan na 31.12.2014	Zaciągnięcie	Spłata	Stan na 31.12.2015
ORZEŁ SUROWCE Sp. z o.o.	22.01.2013	WIBOR 1M + marża rynkowa	31.12.2015	-	5 000	5 000	-
EKOBAT ORZEŁ-BIAŁY Sp. z o.o.	2.04.2013	WIBOR 1M+ marża rynkowa	30.09.2016	788	-	413	375
EKOBAT ORZEŁ-BIAŁY Sp. z o.o.	1.09.2009	WIBOR 1M+ marża rynkowa	31.05.2016	1 139	-	737	402
EKOBAT ORZEŁ-BIAŁY Sp. z o.o.	4.11.2015	WIBOR 1M+ marża rynkowa	31.01.2017	-	800	-	800
EKOBAT ORZEŁ-BIAŁY Sp. z o.o.	18.12.2015	WIBOR 1M+ marża rynkowa	31.12.2018	-	3 070	-	3 070
PUMECH Sp. z o.o.	22.12.2015	WIBOR 1M+ marża rynkowa	31.12.2016	-	469	-	469
Razem:				1 927	9 339	6 150	5 116
WROBAN Sp. z o.o.	9.07.2013	EURIBOR 1M+marża rynkowa	8.07.2014	779*	-	-	779*

*Zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku jak i na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość udzielonej pożyczki w całości objęta była odpisem aktualizującym.

24. Świadczenia pracownicze

24.1. Świadczenia emerytalne

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy w wysokości dwunastokrotności najniższego wynagrodzenia. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	1 141	1 004
Koszty wypłaconych świadczeń	-210	-40
Koszty bieżącego zatrudnienia	81	177
Koszty odsetek	28	-
Zyski/straty aktuarialne	146	-
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	1 186	1 141
- krótkoterminowe	143	154
- długoterminowe	1 043	987

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stopa dyskontowa (%)	3,00%	2,75%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	-
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,50%	1,46%

Wskaźnik rotacji pracowników (%)

wiek pracownika	do 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	61+ lat
prawdopodobieństwo rezygnacji	5.0%	4.0%	3.0%	2.0%	1.0%

Wzrost lub spadek o 1% przyjętych wskaźników nie wpłynie istotnie na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz całkowite dochody Spółki.

24.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka ujęła zobowiązanie na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy z byłym Członkiem Zarządu w łącznej kwocie 167 tys. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie to prezentowane jest w ramach pozostałych zobowiązań.

25. Zapasy

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Materiały (według ceny nabycia)	32 537	58 315
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	29 516	24 495
Produkty gotowe	22 346	23 076
Towary	1 123	-
Zaliczki na dostawy	2	3
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(2 800)	-
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	82 725	105 889

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Spółka dokonała spisania wartości zapasów do wartości netto możliwej do odzyskania w kwocie 2 800 tys. zł (w 2014 roku nie wystąpiły przesłanki do utworzenia odpisu aktualizującego wartość zapasów). Wartość odpisu na zapasy zwiększyła koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Zapasy do wartości 59 400 tys. zł są przedmiotem zastawu rejestrowego na rzecz banków z tytułu zabezpieczenia kredytów w rachunkach bieżących oraz gwarancji płatności.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	7 550	70 364
Należności z tytułu dostaw i usług (cesja faktoring)	57 291	-
Należności budżetowe*	7029	4
Zaliczki na zapasy	-	-
Pozostałe należności	254	162
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	263	6 328
Należności ogółem (netto)	72 387	76 858
Odpis aktualizujący należności	910	2 533
Należności brutto	73 297	79 391

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w notce 35.

*w tym kwota 6 462 tys. zł dotyczy zwrotu podatku VAT. W związku z wejściem w życie zmian do ustawy o VAT od lipca 2015, sprzedaż produktów Spółki objęta jest odwrotnym obciążeniem w związku z czym spółka wykazuje nadwyżki VAT naliczonego nad należnym, które podlegają zwrotowi w terminach określonych w ustawie o VAT.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają 2 -75 dniowy termin płatności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Na 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 910 tysięcy PLN (2014: 2533 tysięcy PLN,) zostały uznane za wątpliwe i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	2 533	5 754
Zwiększenie	146	52
Wykorzystanie	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	1769	3 273
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	<u>910</u>	<u>2 533</u>

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

	Razem	<i>Nie- przetermi- nowane</i>	<i>Przeterminowane, lecz ściągalne</i>			
			<i>< 30 dni</i>	<i>30 – 90 dni</i>	<i>90 – 180 dni</i>	<i>>180 dni</i>
31 grudnia 2015	65 104	64 697	362	43	2	-
31 grudnia 2014	76 692	64 403	9 667	826	1 013	783

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 12 771 tysięcy PLN (31 grudnia 2014 roku: 18 299 tysięcy PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	451	12 155
Lokaty krótkoterminowe	12 320	6 144
	<u>12 771</u>	<u>18 299</u>

28. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe

28.1. Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe/ na okaziciela	14 759 929	6 347	Przekształcenie przeds. państwowego	12.12.1991	12.12.1991
B	zwykłe/ na okaziciela	1 800 000	774	Gotówka	12.11.2007	12.11.2007
E	zwykłe/ na okaziciela	56 700	24	Gotówka	13.12.2011	13.12.2011
F	zwykłe/ na okaziciela	34 020	15	Gotówka	14.02.2014	14.02.2014
Kapitał zakładowy, razem		16 650 649	7 160			

28.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,43 PLN i zostały w pełni opłacone.

28.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje serii A, B, E i F uprzywilejowane są co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypada jeden głos. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

28.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Stan na dzień 31 grudnia 2015		Stan na dzień 31 grudnia 2014	
		Liczba akcji	% udział w kapitale/ głosach	Liczba akcji	% udział w kapitale/ głosach
1	NEF Battery Holdings S.a.r.l.	10 082 388	60,55%	10 082 388	60,55%
2	PTE PZU S.A.	1 864 850	11,20%	1 864 850	11,20%
3	ING PTE S.A.	1 004 347	6,03%	1 004 347	6,03%
4	Akcjonariat rozproszony (pon. 5 %)	3 699 064	22,22%	3 699 064	22,22%
Ogółem		16 650 649	100,00%	16 616 629	100,00%

28.2. Pozostałe kapitały rezerwowe

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Kapitał zapasowy		
Z podziału zysku	168 149	167 828
Z publicznej emisji akcji B	47 796	47 796
Z emisji akcji serii E	1 212	1 212
Wycena programu motywacyjnego	1 872	1 872
Razem	219 029	218 708
Pozostałe kapitały		
Aktualizacja wyceny nieruchomości	1 678	1 678
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	2 617	2 681
Wycena kontraktów terminowych (ołów)	(3 046)	6 406
Zabezpieczenia (waluta)	(62)	(2 762)
Zyski/ straty aktuarialne	(146)	-
Podatek odroczony	(164)	(1 483)
Razem	877	6 520
Pozostałe kapitały rezerwowe razem:	219 906	225 228

W pozycji pozostałych kapitałów rezerwowych Spółka prezentuje wartość nieodpłatnie otrzymanych praw wieczystego użytkowania gruntów. Kwoty te nie podlegają podziałowi to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

28.3. Zyski zatrzymane/ niepokryte straty

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Zysk (strata) z lat ubiegłych*	15 578	-
Zysk (strata) netto	5 973	321
Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, razem	21 551	321

Zarząd proponuje by zysk za rok 2015 w kwocie **5 973 tys. zł** oraz zysk z lat ubiegłych w kwocie **15 578 tys. zł** (wynikający z wyceny objętych udziałów; informacja w notcie 23.1) przeznaczyć na kapitał zapasowy.

29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W okresie sprawozdawczym w dniu 27 marca 2015 roku Spółka zawarła aneks do Umowy Wieloproduktowej z ING Bank Śląski S.A. rozszerzający zakres finansowania również na spółki zależne Orzeł Surowce Sp. z o.o. oraz Pumech Sp. z o.o. oraz zwiększający maksymalny limit do wysokości 43 900 tys. zł w formie kredytów obrotowych w złotych, kredytów inwestycyjnych w złotych lub gwarancji bankowych w złotych lub EUR. Spółka wykorzystwała zwiększony limit linii wieloproduktowej w ING Bank Śląski S.A. w kwocie 13 768 tys. zł. Termin spłaty kredytu inwestycyjnego w ING Bank Śląski S.A. przypada na 31 grudnia 2021 roku.

Łącznie w okresie sprawozdawczym Spółka spłaciła kwotę 15 000 tys. zł kredytu inwestycyjnego w Deutsche Bank, z czego 13 750 tys. zł wykorzystując limit linii wieloproduktowej w ING.

W okresie sprawozdawczym, w dniu 7 październik 2015 r. Spółka spłaciła wszystkie bieżące zobowiązania względem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. wynikające z Umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 31.05.2007r. oraz Umowy wykupu wierzytelności z dnia 12.08.2008 r. w łącznej wysokości 24 956 tys. zł wykorzystując środki uzyskane w mBank S.A. w ramach Kredytu pomostowego z ostatecznym terminem jego spłaty w dniu 7.01.2016 r.

Kredyt pomostowy w mBanku w kwocie 24 956 tys. zł przeznaczony na spłatę zobowiązań finansowych w banku BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. został spłacony przed terminem jego wymagalności tj. w dniu 22.12.2015r.

W okresie sprawozdawczym Spółka spłaciła zgodnie z harmonogramem zobowiązania wynikające z kredytu inwestycyjnego w ING w kwocie 1 376 tys. zł oraz z pożyczki NFOŚ w kwocie 6 746 tys. zł.

Spółka dokonała częściowej spłaty pożyczki otrzymanej od HELIDOR w kwocie 549 tys. zł oraz pożyczki otrzymanej od Ekokompozyty w kwocie 53 tys. zł.

Spółka na początek okresu sprawozdawczego wykazywała zadłużenie w rachunku bieżącym mBank w kwocie 11 959 tys. zł oraz na koniec okresu sprawozdawczego zadłużenie w rachunku bieżącym ING na kwotę 86 tys. zł.

Po okresie sprawozdawczym w dniu 10 marca 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie zgody na przedłużenie obowiązywania Umowy Wieloproduktowej zawartej z ING Bank Śląski S.A.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2015 r

Kredyt	krótko-terminowe	długo-terminowe	razem	Zabezpieczenia
mBANK S.A. kredyt odnawialny 11/107/15/Z/LI 15 000 tys. zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	46*	-	-	weksel in blanco, hipoteka umowna, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości

Orzeł Biały S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

mBANK S.A. kredyt obrotowy 11/087/15/Z/OB. 25 000 tys. zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	76*	-	-	weksel in blanco, cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu
mBANK S.A. kredyt w rach. bieżącym 11/074/11/Z/VV 15 000 tys. zł oprocentowany WIBOR O/N+marża rynkowa	-	-	-	weksel in blanco, zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych w postaci zapasów materiałów, półfabrykatów, wyrobów gotowych i towarów, hipoteka umowna, cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej zapasów oraz nieruchomości
ING Bank Śląski SA kredyt w rach. bieżącym 883/2013/00000242/00 24 000 tys zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	86	-	86	cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach, budowach technologicznych, hipoteka umowna do kwoty 68 100 tys. Zł
ING Bank Śląski SA Umowa wieloproduktowa 883/2013/00000242/00 aneks nr 4 13 768 tys zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	2 065	10 326	12 391	cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach, budowach technologicznych, hipoteka umowna do kwoty 68 100 tys. Zł
	2 273	10326	12479	

*W tym naliczone prowizje

Pożyczki otrzymane	krótko-terminowe	długo-terminowe	razem	Zabezpieczenia
NFOŚiGW 151/2012/W/n12/OZ-UP/P 26 985 tys. zł	6 746	6 746	13 492	weksel własny in blanco
EKO-KOMPOZYTY Sp. z o.o. 16/2013 1 232 tys zł oprocentowanie WIBOR 1M+marża rynkowa	193*	-	193	

Orzeł Biały S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

HELIDOR Sp. z o.o. 198/2013 9 936 tys zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	10 246**	-	10 246	
	17 185	6 746	23 931	

*W tym naliczone odsetki 12 tys. zł

** w tym naliczone odsetki 427 tys. zł

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2014 r

Kredyt	krótko-terminowe	długo-terminowe	razem	Zabezpieczenia
DEUTSCHE BANK KRB/1014426 kredyt w rach. bieżącym 9 000 tys. zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	-	-	-	weksel in blanco, sądowy zastaw rejestrowy na zapasach do kwoty 50 000 tys. zł, cesja wierzytelności z kontraktów handlowych na sprzedaż ołowiu dla głównych odbiorców do 30 000 tys. zł, cesja praw z polisy obrotowej-ubezpieczenia kontraktów
DEUTSCHE BANK Kl3\1114543 kredyt inwestycyjny 20 000 tys. zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	5 000	10 000	15 000	weksel in blanco, hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 30 000 tys. zł sądowy zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń do kwoty 20 674 tys. zł, cesja praw polis ubezpieczeniowych nieruchomości oraz rzeczy ruchomych
mBANK S.A. kredyt w rach. bieżącym 11/074/11/Z/V V 15 000 tys. zł oprocentowany WIBOR O/N+marża rynkowa	11 959	-	11 959	weksel in blanco, zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych na podstawie umowy zastawniczej o maksymalnej sumie zabezpieczenia 15 000 tys. zł w postaci zapasów materiałów, półfabrykatów i wyrobów gotowych
ING Bank Śląski SA kredyt w rach. bieżącym 883/2013/00000242/00 15 000 tys zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	-	-	-	cesja wierzytelności z kontraktu handlowego na sprzedaż ołowiu
BNP PARIBAS kredyt w rach. bieżącym WAR /2330/07/250/CB 15 000 tys zł	-	-	-	weksel własny in blanco, zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, cesja wierzytelności od określonych kontrahentów handlowych, cesja praw

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa				polis ubezpieczeniowych
	16 959	10 000	26 959	

Pożyczki otrzymane	krótko- terminowe	długo- terminowe	razem	Zabezpieczenia
NFOŚiGW 151/2012/W/n12/OZ- UP/P 26 985 tys. zł	6 746	13 492	20 238	weksel własny in blanco
EKO-KOMPOZYTY Sp. z o.o. 16/2013 1 232 tys. zł oprocentowanie WIBOR 1M+marża rynkowa	234	-	234	
HELIDOR Sp. z o.o. 198/2013 9 936 tys. zł oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	10 368*	-	10 368	
	17 348	13 492	30 840	

*W tym naliczone odsetki

30. Rezerwy

30.1. Stan rezerw

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2015</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2014</i>
Rezerwy długoterminowe	11 609	11 381
- na świadczenia emerytalne i podobne	3 422	3 194
- pozostałe	8 187	8 187
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		-
Rezerwy krótkoterminowe	3 361	2 468
- na świadczenia emerytalne i podobne	3 111	1 798
- pozostałe	250	820
Rezerwy, razem	14 970	13 849

30.2. Zmiany stanu rezerw

ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)

	<i>stan na początek okresu 1.01.2015</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzystanie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2015</i>
- odprawy emerytalne	987	56	-	-	1 043
- nagrody jubileuszowe	2 207	172	-	-	2 379
Ogółem	3 194	228	-	-	3 422

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)

	<i>stan na początek okresu 1.01.2015</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzystanie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2015</i>
- rezerwa na rekultywację składowisk istniejących	5 752	-	-	-	5 752
- rezerwa na koszty monitoringu składowisk odpadów	660	-	-	-	660
- rezerwa na koszty rekultywacji Bytom	1 775	-	-	-	1 775
Ogółem	8 187	-	-	-	8 187

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)

	<i>stan na początek okresu 1.01.2015</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzystanie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2015</i>
- odprawy emerytalne	155	198	-	210	143
- nagrody jubileuszowe	179	305	-	194	290
- premie	1464	2 520		1 306	2 678
Ogółem	1798	3 023	-	404	3 111

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW) w tys.

	<i>stan na początek okresu 1.01.2015</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzysta-nie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2015</i>
- rezerwa na opłaty za emisję	124	-	-	124	-
- rezerwa na opłaty za składowanie odpadów	478	-	-	478	-
- rezerwa na audyty	68	132	-	100	101
- rezerwa na zobowiązania	-	150	-	-	150
Ogółem	820	282	-	719	250

Opis istotnych tytułów rezerw

Rezerwa na rekultywację

Spółka na mocy Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493) oraz Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 628) zobligowana jest do rekultywacji użytkowanych terenów przemysłowych, w tym w szczególności składowisk odpadów poprzemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego.

Podstawą szacowania rezerwy są specjalistyczne opracowania oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez służby wewnętrzne Spółki. Wartość rezerwy jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie bieżących oszacowań kosztowych.

31. Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

31.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29 425	28 531
<i>Wobec jednostek powiązanych</i>	<i>14 140</i>	<i>9 413</i>
<i>Wobec jednostek pozostałych</i>	<i>15 285</i>	<i>19 118</i>
Zobowiązania finansowe	3 108	2 762
<i>Kontrakty terminowe</i>	<i>3 108</i>	<i>2 762</i>
Pozostałe zobowiązania	3 465	2 606
<i>Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń</i>	<i>947</i>	<i>732</i>
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu</i>	<i>2 272</i>	<i>369</i>
<i>Inne zobowiązania</i>	<i>396</i>	<i>1 505</i>
Razem	36 148	33 899
- krótkoterminowe	35 504	33 697
- długoterminowe	644	202

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 35

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

31.2. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	1 593	3 543
<i>Podatek VAT</i>	<i>-</i>	<i>2 271</i>
<i>Podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	<i>365</i>	<i>414</i>
<i>Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych</i>	<i>1 224</i>	<i>858</i>
<i>Pozostałe</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
Inne zobowiązania niefinansowe	1 710	1 376
<i>Opłaty za korzystanie ze środowiska</i>	<i>630</i>	<i>-</i>
<i>Zobowiązania dot. zakupu środków trwałych</i>	<i>1 080</i>	<i>1 376</i>
Razem	3 303	4 919
- krótkoterminowe	3 303	4 919
- długoterminowe	-	-

31.3. Rozliczenia międzyokresowe

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:	740	7 842
Niewykorzystanych urlopów	430	491
Należne odprawy i wynagrodzenia dla byłych Członków Zarządu	167	560
Opłaty licencyjne z tytułu użytkowania znaku towarowego**	-	6 648
Inne	143	143
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:	11 711	11 989
Dotacji	11 118	11 827
- POiG*	10 478	10 931
- inne	640	896
Zaliczki, zadatki	593	162
Razem	12 451	19 831
- krótkoterminowe	740	7 842
- długoterminowe	11 711	11 989

* dotacja dot. programu Inwestycyjnego w ramach, którego zrealizowany został projekt Budowa Ośrodka Badawczo-Rozwojowego współfinansowany ze Środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POiG), 2007-2013.

Wartość godziwa dotacji została ujęta na koncie przychodów przyszłych okresów i jest na bieżąco rozliczana współmiernie do kosztów amortyzacji oddanych do użytkowania związanych z nią składników aktywów.

** Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka otrzymała i ujęła w kosztach fakturę za opłatę licencyjną za rok 2015, tym samym nie tworzyła rezerwy.

32. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zmiana stanu zobowiązań (z wyjątkiem pożyczek i kredytów) i rozliczeń międzyokresowych biernych wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(6 747)	16 515
Wycena kontraktów terminowych	(347)	(1275)
Pozaoperacyjne*	270	1 669
Leasing	973	(200)
Odsetki memoriałowe	540	-
Dotacje rozliczane z amortyzacją	(708)	(743)
Zmiana stanu zobowiązań (z wyjątkiem pożyczek i kredytów) i rozliczeń międzyokresowych biernych wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	(6 019)	15 966

* Pozycja obejmuje głównie zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych.

W przepływach z działalności inwestycyjnej w pozycji wydatki netto na nabycie aktywów finansowych Spółka zaprezentowała wpłacone środki tytułem podwyższenia kapitału w „Orzeł Surowce” Sp. z o.o. w kwocie 1 mln zł

W przepływach z działalności finansowej w pozycji inne Spółka zaprezentowała wydatki z tytułu leasingu w kwocie 973 tys. zł.

33. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiada takich zobowiązań (na dzień 31 grudnia 2014: 400 tys. zł)

34. Zobowiązania warunkowe

W okresie sprawozdawczym wygasła gwarancja udzielona przez BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz zwolniony został depozyt pieniężny stanowiący jej zabezpieczenie.

W dniu 27.03.2015 r. zawarty został aneks do Umowy Wieloproduktowej z ING Bank Śląski S.A., w którym m.in. ustanowiono limit na udzielenie przez bank gwarancji do wysokości 15 000 tys. zł z maksymalnym terminem obowiązywania do 22.09.2018r.

W okresie sprawozdawczym dokonany został wcześniejszy zwrot gwarancji udzielonej przez mBank S.A. na kwotę 344 tys. zł oraz zwolniony został depozyt pieniężny stanowiący jej zabezpieczenie.

W dniu 17.07.2015r Spółka otrzymała gwarancję płatności od ING Bank Śląski S.A. do kwoty 688 tys. zł na rzecz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska tytułem zabezpieczenia kosztów utylizacji odpadów pochodzących z importu z terminem obowiązywania do 31.07.2017r. Gwarancja ta została udzielona w ramach limitu gwarancyjnego uzyskanego w aneksie do Umowy Wieloproduktowej podpisanej w dniu 27.03.2015r.

W dniu 02.12.2015r. Spółka otrzymała Decyzję Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o zwrocie gwarancji tytułem zabezpieczenia kosztów utylizacji odpadów pochodzących z importu, wystawionej przez mBank S.A. w wysokości 4 365 tys. zł. W dniu 08.12.2015r. przekazano oryginał listu gwarancyjnego do mBanku – gwarancja przestała obowiązywać. Na koniec okresu sprawozdawczego mBank nie zwolnił zabezpieczeń dotyczących tej gwarancji.

W okresie sprawozdawczym, w dniu 7.10.2015 r. Spółka spłaciła wszystkie zobowiązania względem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. wynikające z Umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 31.05.2007r. oraz Umowy wykupu wierzytelności z dnia 12.08.2008 r. w łącznej wysokości 24 956 tys. zł wykorzystując środki uzyskane w mBank S.A. w ramach Kredytu pomostowego z ostatecznym terminem jego spłaty w dniu 7.01.2016 r. W związku z tym, zostały zwolnione wszystkie prawne zabezpieczenia tych umów (zastaw rejestrowy na zapasach, cesja wierzytelności od kontrahentów, weksel in blanco). Jednocześnie zostały ustanowione nowe zabezpieczenia dla kredytów w mBank: zwiększono wartość zastawu rejestrowego na zapasach oraz ustanowiono hipotekę na księdze wieczystej GL1T/00095547/7 obejmującej budynek siedziby spółki w Piekarach Śląskich.

Kredyt pomostowy w mBanku przeznaczony na spłatę zobowiązań finansowych w banku BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. został spłacony przed terminem jego wymagalności tj. w dniu 22.12.2015r.

Na koniec okresu sprawozdawczego nie nastąpiło zwolnienie zabezpieczeń przedmiotowego kredytu w mBank S.A.

Spółka nie udzielała gwarancji innym podmiotom.

W dniu 04.11.2015r. Spółka udzieliła pożyczki wewnętrznej dla Ekobat „Orzeł Biały” Sp. z o.o. w wysokości 800 tys. zł. z przeznaczeniem na całkowitą spłatę przez Ekobat „Orzeł Biały” Sp. z o.o. kredytu w rachunku bieżącym w banku BGŻ BNP Paribas S.A. W związku z tym wygasło poręczenie zabezpieczenia kredytu na kwotę 800 tys. zł. udzielone przez Orzeł Biały S.A.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie uzyskała żadnych poręczeń od innych podmiotów

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Wykaz weksli wydanych przez Orzeł Biały S.A. - stan na 31.12.2015

	ilość	
NFOŚ WARSZAWA	1	in blanco do kwoty 230 tys. EUR /wypłaconej w PLN/ na zabezpieczenie Norweskiego Mechanizmu Finansowego
NFOŚ WARSZAWA	1	in blanco do kwoty pożyczki 26 985 tys. zł wraz z odsetkami
DEUTSCHE BANK S.A.	1	In blanco na zabezpieczenie umowy ramowej NRB/2010060126 (limit skarbowy 2 450 tys. USD)
ING Commercial Finance S.A.	2	2 weksle in blanco na zabezpieczenie zobowiązań z tyt. Zawartej Umowy faktoringu nr 150/2015 wraz z należnymi odsetkami
mFactoring S.A	1	in blanco na zabezpieczenie zobowiązań z tyt. Zawartej Umowy faktoringu nr 53/2015 wraz z należnymi odsetkami
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie umowy o limit nr 11/073/11/L/UR / kwota limitu 15 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym 11/074/11/Z/VV / 15 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie spłaty kredytu odnawialnego 11/107/15/Z/LI / 15 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego 11/087/15/Z/OB / 25 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie gwarancji bankowej umowa z dnia 19.02.2014 r do kwoty 4365 tys. zł /
Ministerstwo Gospodarki	1	in blanco do kwoty udzielonego dofinansowania tj 14 387 tys. zł oraz ewentualne odsetki od zaległości

Wykaz weksli wydanych przez Orzeł Biały S.A. - stan na 31.12.2014

	ilość	
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	1	in blanco 15 000 tys. zł - zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym WAR/2330/07/250/CB
NFOŚ WARSZAWA	1	in blanco do kwoty 230 tys. EUR /wypłaconej w PLN/ na zabezpieczenie Norweskiego Mechanizmu Finansowego
NFOŚ WARSZAWA	1	in blanco do kwoty pożyczki 26 986 tys. zł wraz z odsetkami
DEUTSCHE BANK S.A.	1	in blanco na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym KRB /1422956 / 9 000 tys. zł/
DEUTSCHE BANK S.A.	1	in blanco na zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego Kl3\1114543
DEUTSCHE BANK S.A.	1	In blanco na zabezpieczenie umowy ramowej NRB/2010060126

Orzeł Biały S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

---

mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie umowy o limit nr 11/073/11/L/UR / kwota limitu 22 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym 11/074/11/Z/V V / 15 000 tys. zł/
mBANK S.A	1	in blanco na zabezpieczenie gwarancji bankowej umowa z dnia 19.02.2014 r do kwoty 4 365 tys. zł
mBank S.A.	1	In blanco na zabezpieczenie gwarancji bankowej umowa z dnia 25.06.2014 r Do kwoty 344 tys. zł
Ministerstwo Gospodarki	1	in blanco do kwoty udzielonego dofinansowania tj. 14 387 tys. zł oraz ewentualne odsetki od zaległości

---

Wykaz weksli poręczonych przez Orzeł Biały S.A. stan na 31.12.2014 r

poręczenie dla	ilość	
EKOBAT ORZEŁ BIAŁY SP Z O.O.	1	umowa o kredyt w rachunku bieżącym WAR/2321/08/51/CB na wartość 800 tys. zł BNP Paribas Bank Polska S.A

34.1. Sprawy sądowe

W okresie sprawozdawczym oraz do dnia publikacji niniejszego sprawozdania według wiedzy Spółki nie miały miejsca istotne postępowania toczące się przed Sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub administracji publicznej, w zakresie:

- postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności jednostki, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki
- dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

34.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Na dzień bilansowy nie toczyły się żadne postępowania ani kontrole podatkowe w stosunku do Spółki.

35. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Zestawienie transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015

	Należności	Zobowiązania	Sprzedaż	Zakupy
Spółki zależne				
PUMECH	-	321	276	5 267
CP BOLKO	-	-	-	-
EKOBAT	213	359	437	5 969
MED.-ORZEŁ	-	-	2	23
EKOKOMPOZYTY*	-	-	15	-
ORZEŁ SUROWCE	45	6 244	223	156 811
SPEEDMAR	4	-	222	136
CRA	-	-	12	-
IP LEAD	-	-	4	-
IP LEAD sp.k	-	-	5	-
HELIDOR	-	7 207	9	7 207
Spółki stowarzyszone i inne				
EKOKPARK*	-	-	12	2

Zestawienie transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014

	Należności	Zobowiązania	Sprzedaż	Zakupy
Spółki zależne				
PUMECH	-	707	252	5 101
CP BOLKO	-	-	1	-
EKOBAT	8 192	-	5 933	306
MED.-ORZEŁ	1	-	20	309
EKOPARK*	-	-	24	2
ORZEŁ SUROWCE	59	8 618	330	157 922
SPEEDMAR	-	10	183	8
CRA	1	-	6	-
IP LEAD	-	-	2	-
IP LEAD sp.k	1	-	3	-
HELIDOR	-	10 368	6	454
Spółki stowarzyszone i inne				
EKOKOMPOZYTY*	-	311	18	23

*zmianę kwalifikacji spółek Ekopark oraz Ekokompozyty opisano w nocie 23

35.1. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Na dzień 31 grudnia 2015 roku NEF Battery Holdings S.a.r.l. jest właścicielem 60,55 % akcji zwykłych Orzeł Biały S.A. (31 grudnia 2014: 60,68%)

35.2. Jednostka stowarzyszona

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka posiada 37,5 % udział w spółce PPT Ekopark Sp.z o.o., (Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka posiadała 24,9 %-owy udział w spółce Eko-kompozyty Sp.z o.o.)

35.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych

35.4. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej nie udzielono żadnych pożyczek, ani świadczeń o podobnym charakterze.

35.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Nie wystąpiły inne transakcje z udziałem członków Zarządu

35.6. Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki

35.6.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 361	1 780
Nagrody jubileuszowe		
Świadczenia po okresie zatrudnienia	229	357
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	603	430
Świadczenia pracownicze w formie akcji		
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	259	309
Nagrody jubileuszowe		
Świadczenia po okresie zatrudnienia		
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		
Świadczenia pracownicze w formie akcji		
Razem	3 452	2 876

Ponadto w okresie sprawozdawczym rachunku zysków i strat spółka ujęła zobowiązanie z tytułu należnych po okresie zatrudnienia wynagrodzeń dla byłego Członka Zarządu w kwocie 167 tys. zł

35.6.2 Udziały wyższej kadry kierowniczej (w tym członków Zarządu i Rady Nadzorczej) w programie akcji pracowniczych

Nie dotyczy.

36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i dnia 31 grudnia 2014 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Rodzaj usługi:		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (dotyczy EY)	120	120
Inne usługi poświadczające	–	–
Usługi doradztwa podatkowego	–	–
Pozostałe usługi	–	–
Razem:	<u>120</u>	<u>120</u>

37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Podstawowe czynniki ryzyka rynkowego, które są istotne z punktu widzenia spółki i mogą wpłynąć na jej wynik finansowy to:

- ryzyko zmian notowań ołowiu na LME
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z rodzajów tych ryzyk – zasady te zostały omówione w skrócie poniżej.

Do podstawowych celów zarządzania ryzykiem finansowym Spółki należy:

- eliminowanie ujemnych skutków negatywnych zmian notowań ołowiu i kursu USD/PLN
- zapewnienie płynności finansowej.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych oraz walutowe kontrakty terminowe typu *forward*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w notce 11.14

37.1. Ryzyko stopy procentowej

Spółka posiada nadwyżkę środków finansowych lub korzysta z finansowania zewnętrznego poprzez kredyty bankowe. Oprocentowanie lokat i kredytów bankowych uzależnione jest od stóp procentowych na rynku międzybankowym takich jak WIBOR i LIBOR. W związku z powyższym Spółka narażona jest na ryzyko zmiany stóp procentowych, co może wpłynąć na zmniejszenie rentowności lokat finansowych lub też zwiększenie kosztów zaciąganych kredytów.

Analiza ryzyka stopy procentowej

31 grudnia 2015 roku

Aktywa i zobowiązania finansowe narażone na ryzyko	kPLN	%	Wpływ zmiany stopy % na rachunek wyników	
			+ 1%	- 1%
Kredyty otrzymane	12 477	WIBOR 1M + marża	(270)	270
Pożyczki udzielone	5 116	WIBOR 1M + marża	19	(19)
Pożyczki otrzymane	9 999	WIBOR 1M + marża	(106)	106
RAZEM	27 592		(357)	357

31 grudnia 2014 roku

Aktywa i zobowiązania finansowe narażone na ryzyko	kPLN	%	Wpływ zmiany stopy % na rachunek wyników	
			+ 1%	- 1%
Kredyty otrzymane	26 959	WIBOR 1M + marża	(270)	270
Pożyczki udzielone	1 927	WIBOR 1M + marża	19	(19)
Pożyczki otrzymane	10 602	WIBOR 1M + marża	(106)	106
RAZEM	39 488		(357)	357

37.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 97 % zawarty przez Spółkę transakcji sprzedaży jest kalkulowana w oparciu o notowania LME wyrażone w walucie innej niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

W związku z ryzykiem notowań ołowiu na LME i faktem, że ołów na LME wyceniany jest w USD, spółka jest w podobny sposób narażona na ryzyko niekorzystnych zmian kursu USD/PLN. Spółka stosuje politykę zabezpieczenia się przed tym ryzykiem na zasadach opisanych powyżej. Głównym celem jest zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych z przyszłą ceną sprzedaży zapasu. W 2013r. spółka rozpoczęła zabezpieczanie kursów EUR związanych z odroczonej terminami płatności za faktury dla odbiorców ołowiu płacących w tej walucie. Zabezpieczenie to odbywa się za pomocą zwykłych forwardów na okres zbliżony z okresem płatności za te faktury.

Wpływ na poszczególne pozycje bilansu zawartych i otwartych pozycji (bez uwzględnienia skutków w podatku odroczonym) przedstawia poniższa tabela:

Pozycja sprawozdania	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Otwarte pozycje:		
kapitał z aktualizacji wyceny	(62)	(2 762)
zobowiązania finansowe	62	2 762
aktywa finansowe	-	-
Wynik na zrealizowanych transakcjach ujęty w przychodach ze sprzedaży	(7 181)	(6 565)

Na dzień bilansowy Spółka posiadała otwarte transakcje zabezpieczające (transakcje opcyjne i transakcje forward) o najdalszym terminie zapadalności 02.03.2016 wycenione na kwotę – 62 tys. PLN

37.3. Ryzyko cen towarów

Ryzyko zmian notowań ołowiu na LME

Spółka, ze względu na charakter swojej działalności, całość swojej sprzedaży opiera na notowaniach ołowiu na LME. Również ceny zakupu surowców pośrednio lub bezpośrednio wyznaczone są w oparciu o te notowania. Ze względu na wielkość zapasów surowców, produkcji w toku oraz wyrobów gotowych w Spółce (stosunkowo duży cykl obrotu zapasami) istnieje realne ryzyko negatywnych zmian notowań ołowiu na LME występujące między datą zakupu surowca i datą sprzedaży ołowiu z niego wytworzonego. W celu ograniczenia tego ryzyka spółka w końcu roku 2006 przyjęła „Strategię i procedury zabezpieczenia się od ryzyka zmian notowań na LME w Orzeł Biały S.A.”.

Zgodnie z tą strategią spółka stosuje metodę zabezpieczania przepływów pieniężnych związanych z przyszłą ceną sprzedaży zapasu. Podstawowym instrumentem zabezpieczającym są transakcje typu futures. Wpływ na poszczególne pozycje bilansu zawartych i otwartych pozycji (bez uwzględnienia skutków w podatku odroczonym) przedstawia poniższa tabela:

Pozycja sprawozdania	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Otwarte pozycje:		
kapitał z aktualizacji wyceny	(3 046)	6 406
zobowiązania finansowe	3 046	-
aktywa finansowe	-	6 406
Wynik na zrealizowanych transakcjach ujęty w przychodach ze sprzedaży	18 924	5 225

Na dzień bilansowy Spółka posiadała otwarte transakcje typu futures o najdalszym terminie zapadalności 02.04.2015 wyceniane na kwotę -781tys. USD, a po przeliczeniu na PLN wartość -3046 tys. PLN

37.4. Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które spółka jest narażona na dzień bilansowy, pokazując, jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalne możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych. Wykazany wpływ nie uwzględnia wpływu podatków. Za potencjalne możliwe zmiany cen i kursów zostały przyjęte zmiany cen i kursów o +/- 10% w stosunku do kursów wykorzystywanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na dzień bilansowy.

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

kurs dolara na dzień **31 grudnia 2015r.** = 3,9011

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko walutowe			
			USD / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	65 104	1 166	117		(117)	
Środki pieniężne	12 771	374	37		(37)	
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	3 046	3 046		305		(305)
Pochodne instrumenty finansowe - waluta	62	62	-	6	-	(6)
Zobowiązania	(30 989)	(5 766)	(577)		577	
RAZEM		1 180	(999)	305	999	(305)

kurs euro na dzień **31 grudnia 2015r.** = 4,2615

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko walutowe			
			EUR / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	65 104	27 983	2 798		(2 798)	
Środki pieniężne	12 771	13	1		(1)	
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	3 046	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe - waluta	62	-	-	-	-	-
Zobowiązania	(30 989)	(1 057)	(105)		105	
RAZEM		26 939	2 694	-	(2 694)	-

kurs LME Pb na dzień **31 grudnia 2014r.** = 1 802 \$

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko towarowe			
			PB			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	65 104	-	-	-	-	-
Środki pieniężne	12 771	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	3 046	3 046		305		(305)
Pochodne instrumenty finansowe - waluta	62	-	-	-	-	-
Zobowiązania	(30 989)	-	-	-	-	-
RAZEM		3 046		305		(305)

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

kurs dolara na dzień **31 grudnia 2014r.** = 3,5072

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko walutowe			
			USD / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	76 314	343	34		(34)	
Środki pieniężne	18 299	211	21		(21)	
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	6 406	6 406		641		(641)
Pochodne instrumenty finansowe - waluta	(2762)	(2 762)		(276)		276
Zobowiązania	(39 133)	(468)	(47)		47	
RAZEM		3 730	8	365	(8)	(365)

kurs euro na dzień **31 grudnia 2014r.** = 4,2623

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko walutowe			
			EUR / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	76 314	39 105	3 910		(3 910)	
Środki pieniężne	18 299	11 402	1 140		(1 140)	
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	6 406					
Pochodne instrumenty finansowe - waluta	(2762)					
Zobowiązania	(39 133)	(5 693)	(569)		569	
RAZEM		44 814	4 481	-	(4 481)	-

kurs LME Pb na dzień **31 grudnia 2014r.** = 1 853 \$

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w kPLN	Ryzyko towarowe			
			PB			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	76 314					
Środki pieniężne	18 299					
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów)	6 406	6 406		(641)		641
Pochodne instrumenty finansowe - (ołów) /aktywa/	(2762)					
Zobowiązania	(39 133)					
RAZEM		6 406		(641)	-	641

37.5. Ryzyko kredytowe

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

37.6. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2015 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	36 530	15 052	4 406	8 811	8 261
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	30 689	30 689	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	3 108	3 108	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	16 362	15 814	160	263	125
31 grudnia 2014 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	57 799	28 433	5 874	11 746	11 746
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28 531	28 531	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	2 762	2 762	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	23 813	23 560	61	137	55

38. Instrumenty finansowe

38.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Aktywa finansowe	Kategoria	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Poziom hierarchii wartości godziwej dla potrzeb ujawnień
	zgodnie z MSR 39	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	
Pożyczki udzielone	PiN	5 116	1 927	5 116	1 927	Poziom 3
Należności z tytułu dostaw i usług	PiN	72 387	76 858	72 387	76 858	Poziom 2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	12 771	18 299	12 771	18 299	Poziom 1,2
Instrumenty pochodne	WwWGpICD	-	6 406	-	6 406	Poziom 2
Zobowiązania finansowe	Kategoria	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Poziom hierarchii wartości godziwej dla potrzeb ujawnień
	zgodnie z MSR 39	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFwgZK	36 530	57 799	36 530	57 799	Poziom 3
- oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFwgZK	22 757	37 560	22 757	37 560	Poziom 3
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK	30 989	28 531	30 989	28 531	Poziom 2
Zobowiązania z tytułu leasingu	PZFwgZK	2 272	370	2 272	370	Poziom 2,3
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	PZFwgZK	947	733	947	733	Poziom 2
Instrumenty pochodne	WwWGpICD	3 108	2 762	3 108	2 762	Poziom 2

Użyte skróty:

UdtW – Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,

WwWGpWF – Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

WwWGpICD – Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

PiN – Pożyczki udzielone i należności,

DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	31 grudnia 2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa			3 108	
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania			-	
	31 grudnia 2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa			(3 644)	
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania			-	

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Orzeł Biały S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

38.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/(straty) z tytułu wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe							
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	DDS	-	-	245	-	-	245
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)	PiN	139	-	-	-	-	139
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	-	554	1 622	-	-	2 176
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGp WF	103	(111)	-	-	-	(8)
Zobowiązania finansowe							
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFwgZK	2 071	-	-	-	300	2 371
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFwgZK	233	-	-	-	300	533
- długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	PZFwgZK	619	-	-	-	-	619
- kredyt w rachunku bieżącym	PZFwgZK	770	-	-	-	-	770
- pozostałe - krótkoterminowe	PZFwgZK	449	-	-	-	-	449
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	PZFwgZK	59	(401)	-	-	302	(40)
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu		18	-	-	-	-	18
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK	41	(401)	-	-	302	(58)
Razem		(1 888)	844	1 867	-	(602)	221

Orzeł Biały S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014	<i>Kategoria zgodnie z MSR 39</i>	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Pozostałe</i>	Razem
Aktywa finansowe							
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	DDS	-	-	631	-	768	1 399
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)		315					315
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	622	263	3 273	415	-	4 573
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF		631		429	-	1 060
Zobowiązania finansowe							
Kredyt w rachunku bieżącym							
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFwgZK	(2 003)	-	-	-	(481)	(2 484)
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFwgZK	(564)	-	-	-		(564)
- długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	PZFwgZK	(534)	-	-	-		(534)
- kredyt w rachunku bieżącym	PZFwgZK	(342)	-	-	-		(342)
- pozostałe - krótkoterminowe	PZFwgZK	(563)	-	-	-	(481)	(1 044)
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	PZFwgZK	(13)	-	-	-		(13)
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu		(13)	-	-	-	-	(13)
- Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe	PZFwgZK		-	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK	(11)	183	-	312	-	484
Razem		(1090)	1 077	3 904	1 156	287	5 334

38.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Oprocentowanie zmienne

31 grudnia 2015 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów	23 038	11 679	1 033	2 065	8 261
Inne zobowiązania finansowe	2 272	322	322	587	1 041
31 grudnia 2014 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów	37 560	25 060	2 500	5 000	5 000
Inne zobowiązania finansowe	23 813	23 560	61	137	55

Oprocentowanie stałe

31 grudnia 2015 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu pożyczek	13 492	3 373	3 373	6 746	-
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-
31 grudnia 2014 roku	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów	20 239	3 374	3 373	6 746	6 746
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/ wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

38.4. Zabezpieczenia

Spółka stosuje uregulowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ryzyka walutowego oraz ryzyka cen ołowiu. Na dzień bilansowy Spółka rozpoznała w kapitałach własnych stratę w kwocie 62 tys. zł z tytułu wyceny zabezpieczających transakcji walutowych oraz stratę w wysokości 3046 tys. zł tytułu wyceny transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu zakupu i sprzedaży ołowiu

Efektywność transakcji zabezpieczających jest na bieżąco mierzona i nie występują zabezpieczenia nieefektywne, których wynik powinien być rozpoznany w rachunku wyników.

38.4.1 Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień bilansowy Spółka posiadała otwarte transakcje zabezpieczające (transakcje opcyjne) o najdalszym terminie zapadalności 02 czerwiec 2016 r. wycenione na kwotę -62 tys. zł.

Wartość godziwa powyższych kontraktów kształtowała się następująco:

	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Kontrakty walutowe typu opcje	-	-	-	-
Wartość godziwa	-	197	-	2 385
Kontrakty walutowe typu forward	-	-	-	-
Wartość godziwa	135	-	-	377

Na dzień bilansowy Spółka posiadała otwarte transakcje typu futures o najdalszym terminie zapadalności 02.04.2016 wyceniane na kwotę -781tys. USD, a po przeliczeniu na PLN wartość -3046 tys. PLN

38.4.2 Zabezpieczenie wartości godziwej

Nie wystąpiły.

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych, który jest liczony jako stosunek zobowiązań ogółem do sumy kapitałów. Do zobowiązań Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania (bez rezerw i rozliczeń międzyokresowych). Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Spółki.

---

		j.m.	2015 r.	2014 r.
	<u>zobowiązania ogółem</u>			
Wskaźnik zadłużenia kap. wł.	kapitały własne	wsk.	0,30	0,42

---

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2015</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2014</i>
Zarząd Spółki	1	2
Administracja	44	52
Dział sprzedaży i logistyki	26	16
Pion produkcji	126	129
Pozostali	20	2
Razem	<u>216</u>	<u>201</u>

41. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym według wiedzy Spółki nie miały miejsca istotne zdarzenia mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe, nieuwjęte w niniejszym sprawozdaniu.